

Inrikesminister Anders Ygeman

Cc: Barnminister Åsa Regnér, justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

Lagändring krävs gällande socialnämndens uppgiftsskyldighet till polis m.fl.

Under hösten 2016 tvingades handläggare på socialtjänsten i Malmö lämna ut uppgifter till gränspolisstationen syd, gällande barnfamiljer som lever gömda eller utan uppehållstillstånd i Sverige. Till följd av händelsen gjordes en anmälan till JO som i sin tur gjort bedömningen att socialnämnden är skyldig att lämna ut uppgifter till polisen. Enligt JO:s bedömning lämnar uppgiftsskyldigheten i 17 kap. 1 § utlänningslagen inget utrymme för individuella bedömningar av barnets bästa. UNICEF Sverige anser att uppgiftsskyldigheten strider mot barnkonventionen som Sverige förbundit sig att följa. Bestämmelsen om socialnämndens uppgiftsskyldighet måste därför tas bort.

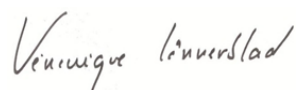
Enligt barnkonventionens grundprinciper om icke-diskriminering och att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn ska alla barn som vistas i Sverige ha tillgång till sina rättigheter enligt konventionen, utan åtskillnad av något slag. Uppgiftsskyldigheten medför att vissa barn exkluderas från rätten till skydd och stöd från socialnämnden, vilket står i motsats till såväl barnkonventionen som socialtjänstlagens intentioner och dess uppdrag som samhällets yttersta skyddsnet.

UNICEF Sverige anser att alla barn som vistas i Sverige även måste få tillgång till de former av skydd och stöd som socialtjänsten bistår med i akuta situationer. När socialtjänsten i stället tvingas avslöja familjers adresser är risken stor att barn i behov av socialtjänstens insatser inte vågar vända sig till socialtjänsten och att fler familjer väljer att leva gömda. Det finns också en betydande risk att anmälningsplikten enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen för exempelvis skola och förskola undermineras, då personal inte vågar orosanmäla på grund av vetskapen att familjens adressuppgifter kan komma att röjas. En förutsättning för att våga ta kontakt med, och få förtroende för, socialtjänsten är att barn, föräldrar, lärare och andra vuxna vet att informationen inte förs vidare till andra myndigheter, såvida det inte är fara för barnets liv eller utveckling.

Uppgiftsskyldigheten innebär också ett allvarligt yrkesetiskt dilemma för de socialsekreterare som tvingas till orimliga ställningstaganden som står helt i motsats till socialtjänstlagens intentioner och uppdrag att skydda de allra mest utsatta individerna. Att socialtjänsten kan fullfölja sitt uppdrag som samhällets yttersta skyddsnet är av största vikt för de barn som är i behov av skydd och stöd, oavsett om de är svenska medborgare eller saknar uppehållstillstånd i Sverige. Uppdraget måste även fortsättningsvis vara att skydda de allra mest utsatta, däribland barn och deras familjer.

Barnets bästa måste säkerställas och komma i främsta rummet i alla ärenden som rör barn.

Med vänlig hälsning,

Véronique Lönnblad

Generalsekreterare UNICEF Sverige